

Plagiátorství v čínské akademické sféře

I zběžné zamyšlení nad čínskou konfuciánskou tradicí zkoušek státních úředníků spočívajících v opakování namemorovaných textů a nad známou čínskou schopností okopírovat západní výrobky a vracet je, ovšem za mnohem nižší cenu, opět na západní trh vede k otázce, jak se to má s dodržováním západních standardů duševního vlastnictví v publikační činnosti čínských akademických pracovníků a jejich studentů. Již krátký průzkum na internetu zavede zájemce k textům poměrně důvěryhodných médií, po jejichž přečtení se původní neblahé tušení spíše potvrzuje. *US-China Today* v článku *Unraveling Plagiarism in China* a *USA Today* v článku *Plagiarism Epidemics Shut Down U.S. Program in China* případ čínské a taiwanské pobočky *Centenary College* sídlící v New Jersey, která se po prozkoumání prací studentů rozhodla všechny své čínské pobočky zavřít a pozdržet udělení titulů všem 400 čínsky mluvícím studentům. Studenti, jejichž prohřešky by ve většině západních zemí vedly k vyhození ze studia, však mohli získat zpět část svého školného, anebo se přihlásit k složení rozsáhlé souborné zkoušky mající prověřit jejich skutečné vědomosti. *USA Today* tento krok *Centenary College* připisuje této univerzitě ke cti, neboť se tím připravila o nemalý příjem.

Tváří v tvář svědectví zahraničních i čínských akademických pracovníků znalých tamních poměrů, kteří vesměs mluví o nesrovnatelně větším množství plagiátorství mezi studenty i pracovníky, než je běžné v západním světě, pak článek vznáší znepokojivou otázku po tom, jak vypadá studium na velkém množství poboček západních univerzit v Číně a zdali tyto pobočky nefungují jen jako dojný krávy pro své mateřské instituce. Britský časopis *The Economist* v článku *Academic Fraud in China: Replicating Success* informuje o tom, že epidemie čínského plagiátorství, které je rozšířené od doktorandů až po profesory, může úzce souviset s čínským systémem hodnocení akademických pracovníků, který je čistě kvantitativní a nehledí na původnost a kvalitu publikačních výsledků, čímž se do značné míry podobá našemu českému systému. V Číně podle všeho neexistuje takové žádné žádné centrální komise, které by případy akademického plagiátorství řešily, ani zavedené standardy sankcí pro hřešící akademiky. V mnoha případech vede odhalení plagiátorství spíše jen k formálnímu napomenutí.

Pozoruhodný je článek *China Daily*, *Academic Corruption Undermining Higher Education*, který přináší velmi zajímavý pohled harvardského profesora matematiky čínského původu Yau Shing-Tunga, podle kterého neschopnost vidět v plagiátorství vážný problém a trestat jej vytváří v Číně prostředí, v němž je jen nanejvýš obtížné dosáhnout elitní úrovně vzdělávání. Profesor Yau také kritizuje čistě kvantitativní hodnocení publikační činnosti: „*Nadřazování kvantity nad kvalitou může ze špatné*

univerzity učinit univerzitu průměrnou, ale nijak nepomůže průměrné univerzitě k tomu, aby se stala dobrou.“

Zatím nic nenasvědčuje tomu, že by se tento problém dařilo v čínské akademické sféře řešit.

Zmiňované články lze najít na následujících adresách:

http://www.chinadaily.com.cn/hkedition/2010-06/02/content_9919871.htm

http://usatoday30.usatoday.com/news/education/2010-07-27-IHE-plagiarism-China27_ST_N.htm

http://www.uschina.usc.edu/article@usct?unraveling_plagiarism_in_china_16527.aspx

<http://www.economist.com/node/16646212>

Hynek Janoušek

Filozofická fakulta
Univerzita Karlova v Praze
Nám. Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1
hynek.janousek@ff.cuni.cz